

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Экономика және бизнес жоғары мектебі
"Менеджмент" кафедрасы

**ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ ЖӘНЕ
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ**

” Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің
негіздері” пәні

Code SGMU 3214

6B04101-Мемлекеттік және жергілікті басқару мамандығы

Алматы 2021 ж.

Кіріспе

Пәннің мақсаты. Студенттерге Қазақстан Республикасында мемлекеттік және жергілікті басқаруды ұйымдастыру, қызмет ету және дамыту туралы түсініктерді қалыптастыру болашақ бакалавр мамандықтарына қажет.

” Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің негіздері” пәні 6В04101 - "Мемлекеттік және жергілікті басқару" мамандығы 3 курс студенттері үшін оқытылады: 01.09.2021-11.12.2021 аралығында. Жинақтаған теориялық және практикалық білімдерінің қорытындысы **емтихан жазбаша дәстүрлі – Univer АЖ-да өткізіледі** (Емтихан сессиясы 13.12.2021-31.12.2021)

Емтихан онлайн форматта өткізіледі. Емтихан тапсыру кезінде қойылған сұрақтарға толық жазбаша жауап беру қажет.

Тақырыптар және сұрақтар:

1. Тақырып. Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің ғылыми негіздері

1. Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің ғылыми негіздері
2. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің

2 Тақырып. Шет елдердегі мемлекеттік және жергілікті басқару органдарының құрылымы және жүзеге асыру механизмдері

1. Шет елдердегі мемлекеттік және жергілікті басқару органдарының құрылымы
2. Әлемнің дамыған елдеріндегі мемлекеттік және жергілікті басқару тетіктерінің ерекшеліктері

3 Тақырып. Мемлекеттік және жергілікті басқару органдары жұмыс істейтін саяси, экономикалық-әлеуметтік ортаны талдау

1. Мемлекеттік және жергілікті басқару органдары жұмыс істейтін саяси, экономикалық-әлеуметтік ортаның индикаторлары
2. Мемлекеттік және жергілікті басқару органдары жұмыс істейтін саяси, экономикалық-әлеуметтік ортаны талдау

4 Тақырып. Мемлекеттік және жергілікті басқарудың ұйымдастырушылық функционалдық құрылымы және құқықтық негіздері

1. Мемлекеттік және жергілікті басқарудың ұйымдастырушылық функционалдық құрылымы
2. Мемлекеттік және жергілікті басқарудың ұйымдастырушылықтың құқықтық негіздері

5. Тақырып. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің қағидалары

1. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің қағидалары
2. Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің ерекшеліктері

6. Тақырып. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік және жергілікті басқару органдары қызметінің жүйелік сипаты

1. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік және жергілікті басқару органдары қызметінің жүйелік сипаты
2. Мемлекеттік және жергілікті басқару органдары қызметінің жүйелік сипатының ерекшеліктері

7. Тақырып. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқаруды ақпараттық қамтамасыз жасау

1. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқаруды ақпараттық қамтамасыз жасау
2. мемлекеттік және жергілікті басқаруды ақпараттық қамтамасыз жасаудың тиімділігі

8. Тақырып. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқаруда органдарында отандық және шетелдік тәжірибені пайдалану

1. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқаруда органдарында отандық және шетелдік тәжірибені пайдалану
2. Мемлекеттік және жергілікті басқарудағы инновация тиімділігі

9. Тақырып. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік және жергілікті басқарудағы кадр әлеуеті

1. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік және жергілікті басқарудағы кадр әлеуеті
2. Мемлекеттік және жергілікті басқарудағы кадр әлеуетінің тиімділігін арттырдың басым бағыттары

10. Тақырып. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің стилін жетілдіру

1. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің стилі
2. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің стилін жетілдіру

11. Тақырып. Қазақстан Республикасы мемлекеттік және жергілікті билік органдары қызметінің ішкі және сыртқы факторлары

1. Қазақстан Республикасы мемлекеттік және жергілікті билік органдары қызметінің ішкі және сыртқы факторлары
2. Мемлекеттік және жергілікті билік органдарының тиімділігін арттыру

12. Тақырып. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің өлшемдерін талдау

1. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің өлшемдері
2. Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің өлшемдерін талдау

13. Тақырып. Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің тиімділік қызметінің әлеуметтік-экономикалық тиімділігі

1. Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің тиімділік қызметінің әлеуметтік-экономикалық индикаторлары
2. Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің тиімділік қызметінің әлеуметтік-экономикалық тиімділігі

14. Тақырып. Қазақстан Республикасында мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің цифрландыру

1. Қазақстан Республикасында мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің цифрландыру
2. Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің цифрландырудың тиімділігі

15. Тақырып. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесін дамытуды жетілдіру

1. ҚР мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің көрсеткіштері
2. Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесін дамытуды жетілдіру

ӘДЕБИЕТТЕР:

Негізгі:

1. Қасым-Жомарт Тоқаев Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі -Нұр-Сұлтан, 2021 ж. 1 қыркүйек
2. Қазақстан Республикасының Конституциясы-Астана: Елорда, 2008-56 б.
3. Мемлекеттік қызмет туралы Заңы//Қазақстан Республикасы Президентінің 2015 жылғы 23 қарашадағы №416 -V ҚРЗ
4. Қазақстан Республикасында мемлекеттік басқаруды дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 26 ақпандағы №522 Жарлығы
- 5.Қазақстан Республикасының жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың 2025 жылға дейінгі тұжырымдамасы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 18 тамыздағы №639 Жарлығы
6. Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің әдеп кодексі (Мемлекеттік қызметшілердің қызметтік әдеп қағидалары)// ҚР Президентінің 2015 жылғы 29 желтоқсандағы № 153 Жарлығы

7. Абылайханова Т.А. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқару үлгісін жетілдіру -Өскемен: Берел, 2016-130 бет.
8. Алексеев И.А., Адамоков Б.Б., Белявский Д.С. Муниципальное управление и местное самоуправление -М.: ИНФРА-М, 2019-353 с.
9. Бабун Р.В. Организация местного самоуправления-М.: КноРус, 2019-274 с.
10. Барциц И.Н. Эволюция государственного управления в странах постсоветского пространства. 1991-2021-М.: Дело РАНХиГС, 2021 -448 с.
11. Бондарь Н.С. Местное самоуправление-М.: Юрайт, 2018-386 с.
12. Борциц И.Н. Система государственного и муниципального управления -М.: Дело, 2019-1056 с.
13. Бурлаков Л.Н. Мемлекеттік және жергілікті басқару- Алматы: CyberSmith, 2019-324 б.
14. Васильев В.П., Деханова М.Г., Холоденко Ю.А. Государственное и муниципальное управление -М.: Юрайт, 2021-307 с
15. Жатқанбаев Е.Б. Государственное регулирование экономики: курс лекций. – Алматы: Қазақ университеті, 2021 – 206 с
16. Иванов В.В., Коробова А.Н. Государственное и муниципальное управление с использованием информационных технологий-М.: ИНФРА, 2020-383 с.
17. Купряшин Г.Л. Основы государственного и муниципального управления-М.: Юрайт, 2019-500 с.
18. Липски С.А. Основы государственного и муниципального управления-М.: Дело, 2019-248 с.
19. Маркварт Э., Петухов Р.В., Иванова К. А. Институциональные основы местного самоуправления- М.: Проспект, 2019-344 с.
20. Мясникович М.В., Попков А.А. Теория и практика местного управления и самоуправления. Состояние, проблемы и предложения-М.: ЛитРес, 2021-160 с.
21. Нұртазин М.С. Қазақстандағы жергілікті мемлекеттік басқару және мемлекеттік қызмет жүйелері -Алматы : Бастау, 2016-256 б.
22. Понкин И.В. Теория государственного управления -М.: Инфра-М, 2021-529 с.
23. Рой А.М. Основы государственного и муниципального управления- Санкт-Петербург: Питер, 2019-432 с.
24. Станислав Липски: Основы государственного и муниципального управления-М.: КноРус, 2021-248 с.
25. Чихладзе А.А., Ларичева Е.Н. - Местное самоуправление в единой системе публичной власти-- М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2020. - с. 343.

Қосымша:

1. Мырзагелді Кемел Мемлекеттік және жергілікті басқару-Астана, 2017-150 б.
2. Қазақстан Республикасының 2025 жылғы дейінгі Стратегиялық даму жоспары//ҚР Президентінің 2021 жылғы 26 ақпандағы №531 Жарлығы

3. Қазақстан Республикасында мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру туралы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 27 ақпандағы №527 Жарлығы

4. Мемлекеттік саяси және әкімшілік қызметшілер лауазымдарның тізілімін бекіту туралы// ҚР Президентінің 2021 жылғы 20 сәуірдегі №560 Жарлығы

2. 5. Президенттік жастар кадр резерві туралы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 18 мамырдағы №580 Жарлығы

6. ҚР қалалық және ауылдық билік деңгейлерінің дербестігі мен жауапкершілігін кеңейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы// ҚР Президентінің 2021 жылғы 30 маусымдағы №60-VІІҚРЗ

пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады:

- Қазақстан мен шет елдердегі мемлекеттік және жергілікті басқару органдарының құрылымы мен жүзеге асырылу механизмін білу;

- мемлекеттік және жергілікті басқару органдары жұмыс істейтін саяси, экономикалық, әлеуметтік ортаны талдау;

- Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік және жергілікті басқару органдары қызметінің сипатындағы жүйелік сипаттарды анықтау;

- мемлекеттік және жергілікті билік органдарының қызметін жетілдірудің тәжірибелік міндеттерін шешу кезінде мемлекеттік басқарудың жинақталған отандық және шетелдік тәжірибесін пайдалану;

- мемлекеттік және жергілікті билік органдары қызметінің ішкі және сыртқы факторларына, олардың тиімділік өлшемдеріне талдау жүргізу; мемлекеттік және жергілікті басқару теориясы мен практикасы саласында жүйелі көзқарас пен түсініктерді айқындау.

Студенттің жауабын бағалау саясаты:

Жалпы 3 сұрақ, әр сұрақты бағалау: 1 сұрақ -25 балл, 2 сұрақ-35 балл, 3 сұрақ-40 балл. Кестеде көрсетілген шкала талаптары бойынша бағаланады. Алынған жауаптар бойынша үш жауаптың балдарының қосындысы шығарылып 3 бөлінеді (Орташа арифметикалық бағасы шығарылады). Бағалау 100 балдан аспауы тиіс.

БАҒАЛАУ ШКАЛАСЫ

” Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің негіздері” пәні бойынша жазбаша емтихан жұмысын бағалау шкаласы	
А 100	Студент: - сұрақтарға стилистикалық сауатты, логикалық тұрғыдан дұрыс жауап берді;
98-99	- теориялық ережелерді нақты мысалдармен бейнелеу қабілетін көрсетті;
96-97	- ғылыми терминологияны дәл қолданғанын көрсетті;
95	- тәжірибелік тапсырманы толық көлемде орындады, тапсырманы орындауда инновациялық тәсілді қолданды.

A- 94 - 93 92-91 90	Студент: - сұрақтарға жауапты сауатты, логикалық дұрыс жауап берді; - тәжірибелік тапсырманы толық көлемде орындады; - ғылыми терминологияны қолдану кезінде білім беру материалын білмегендіктен немесе дұрыс түсінбегендіктен туындаған кейбір қателіктер немесе дәлсіздіктер жіберді
B+ 89 87 85	Студент: - сұрақтарға дұрыс жауап берді; - теориялық ережелерді нақты мысалдармен бейнелеу қабілетін көрсетті; - тәжірибелік тапсырмаларды толық емес көлемде орындады
B 84 80	Студент: - шығармада жауаптың логикалық және ақпараттық мазмұнын бұрмаламаған ұсақ олқылықтар бар; - шығармада ұсақ дәлсіздіктер мен қателіктер жіберілді
B 79 75	Студент: - ғылыми терминологияны қолдану кезінде қателіктер немесе екіден көп кемшіліктер жіберілді - тәжірибелік тапсырмаларды толық емес көлемде орындады
C+ 74 70	Студент: - материалдың мазмұны толық немесе дәйекті түрде ашылмаған, мәселені жалпы түсінген кезде ұғымдарды анықтауда, терминологияны қолдануда қиындықтар немесе қателіктер болды
C 69 65	Студент: - жаңа жағдайларға теорияны қолдана алмады; - тәжірибелік тапсырманы орындауда теорияны қолдана алмады
C- 64 60	Студент: - теориялық материалдарды жеткілікті білмейді - негізгі дағдылар мен қабілеттердің жеткіліксіз қалыптасуы анықталды
D+ 59 55	Студент: - оқу материалының негізгі мазмұны ашылды; - оқу материалының көп немесе маңызды бөлігін білмеу немесе түсінбеу анықталды
F 0-49	- жұмыс студенттің тексерілетін пән бойынша міндетті білімі мен дағдыларының толық жетіспеушілігін көрсетті

Пәнді меңгерудің пайыздық мөлшері%	Дәстүрлі жүйедегі баға
95-100	Өте жақсы
90-94	
85-89	Жақсы
80-84	
75-79	
70-74	Қанағаттанарлық
65-69	
60-64	
55-59	
50-54	
0-49	Қанағаттанарлықсыз

Емтихан кезінде білім алушыларға шпаргалка, ұялы телефон, смарт-сағат, қосымша веб-парақ және т.б. қосымша ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізуге мүмкіндік туғыза алатын техникалық және басқа құралдарды алып кіруге және/немесе пайдалануға, сондай-ақ, басқа білім алушылармен және бөтен адамдармен сөйлесуге, жауап парақтарында аты-жөнін жазуға және өзге де белгілерді салуға тыйым салынады. Белгілі пәндер бойынша емтихан кезінде сөздіктерді, калькуляторды пайдалану үшін емтихан сессиясы басталғанға дейін алдын ала (2-3 апта бұрын) оқу жұмысы бойынша проректордың арнайы рұқсатын алуы қажет. Осы ереже орындалмаған жағдайда білім алушы емтиханнан шығарылып, сәйкесінше акт толтырылады және пәнге «F» (қанағаттанарлықсыз) бағасы қойылады. **Актілер қайта қарастырылмайды және апелляцияға жіберілмейді.**